

معاونت امور زنان و خانواده
ریاست جمهوری

زنان و خانواده در برنامه ششم

معاونت برنامه ریزی و هماهنگی

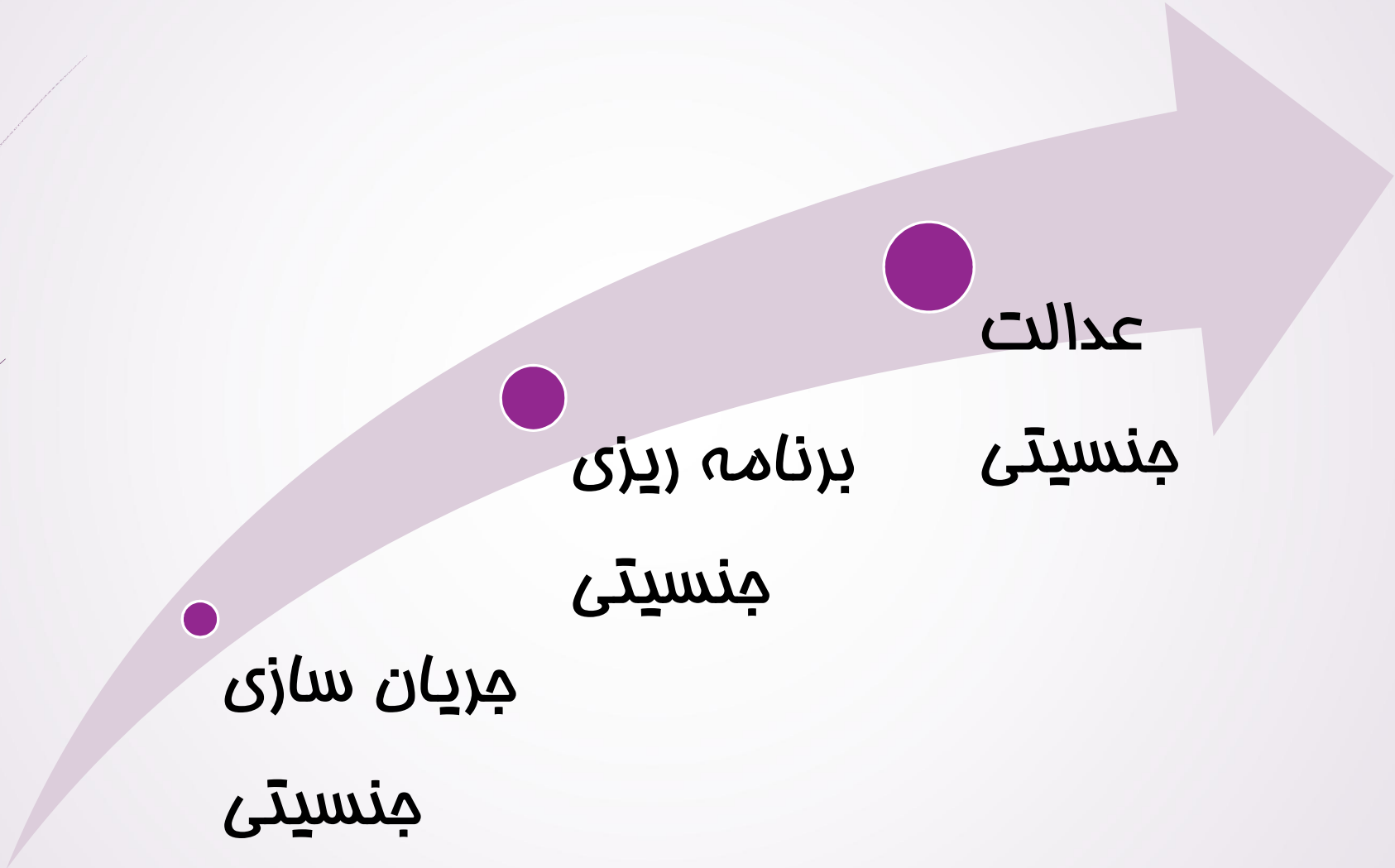
(مرداد ۱۳۹۵)

در ادبیات توسعه **عدالت جنسیتی** پیش نیازی برای تحقق توسعه پایدار محسوب می‌گردد .

برای ایجاد **عدالت جنسیتی** شکل‌گیری **جریان سازی جنسیتی** یکی از ضرورت‌های اساسی تلقی می‌گردد .

تعریف جریان سازی جنسیتی

جریان سازی جنسیتی به فرایند ارزیابی آثار و اقدامهای برنامه ریزی شده شامل قوانین ، سیاست ها ، طرح ها در کلیه زمینه ها و در کلیه سطوح بر زنان و مردان گفته می شود .

جریان سازی
جنسیتی

برنامه ریزی
جنسیتی

عدالت
جنسیتی

جریان سازی جنسیتی یکی از راهبردهای حصول
اطمینان از گنجانیده شدن نگرانی ها ، مسائل زنان و
مردان در تهیه ، اجرا ، پایش و ارزیابی سیاست ها و
طرح ها در کلیه عرصه های سیاسی ، اقتصادی و
اجتماعی می باشد .

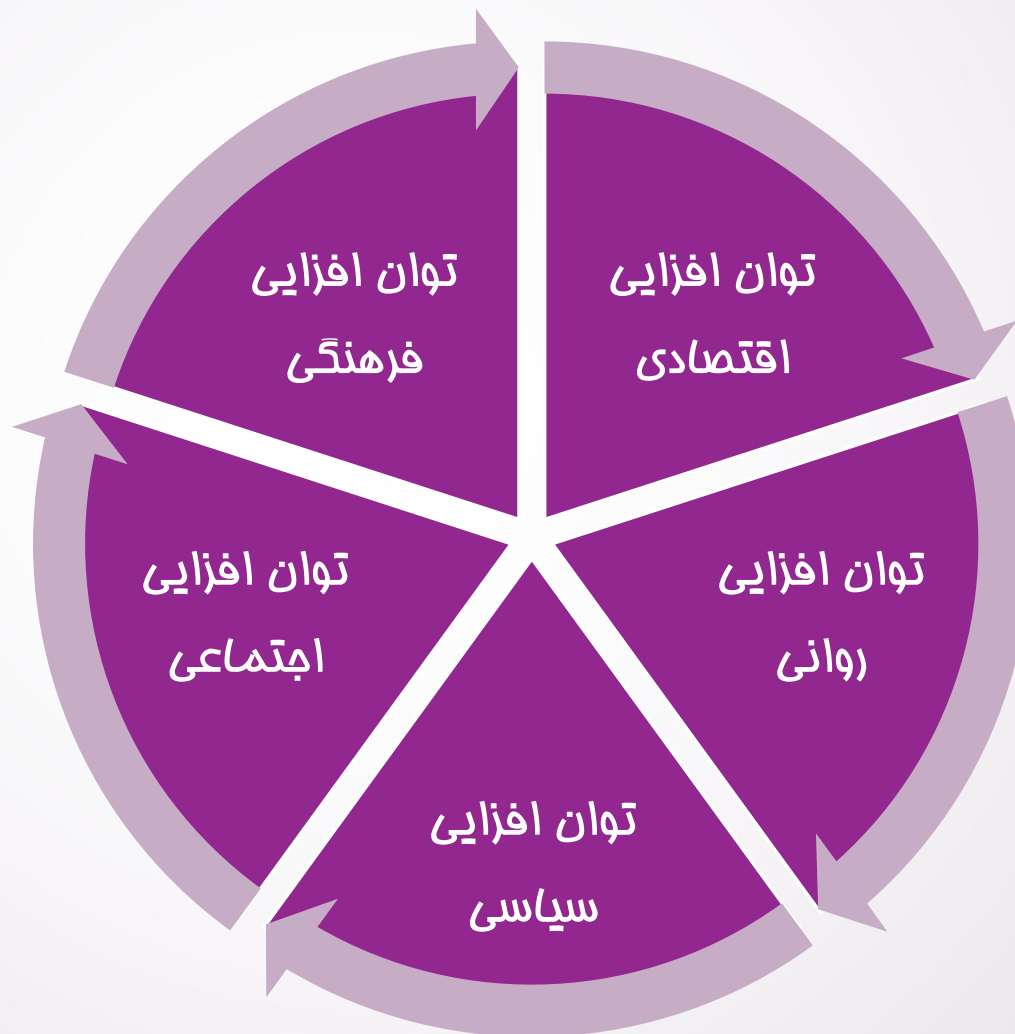
با لحاظ جریان سازی جنسیتی در برنامه ریزی زنان
و مردان به طور مساوی از اثرات توسعه نفع می

برند

شاخص های برابری جنسیتی

شاخصهای توان افزایی زنان

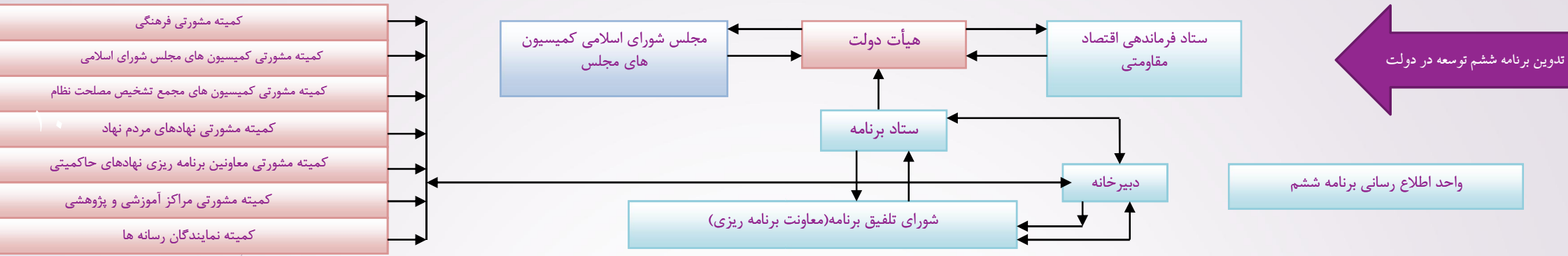

دستاوردهای معاونت زنان و خانواده

درجهت جریان سازی جنسیتی

در فرایند تدوین برنامه توسعه ششم

تدوین برنامه ششم توسعه در دولت

- آموزش (وزیر آموزش و پرورش)
- فرهنگ، هنر، ورزش، جوانان، زنان و خانواده (وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی)
- میراث فرهنگی و گردشگری (رئیس سازمان میراث فرهنگی)
- سلامت و ارتقاء کیفیت زندگی (وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی)
- رفاه و تأمین اجتماعی (وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی)
- پژوهش و فناوری (وزیر علوم و تحقیقات)

- انرژی (وزیر نفت)
- مسکن و شهرسازی و عمران شهری و روستایی
- حمل و نقل (وزیر راه و شهرسازی)
- ارتباطات و فناوری اطلاعات (وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات)
- صنعت و معدن (وزارت صنعت، معدن و تجارت)
- کشاورزی (وزیر جهاد کشاورزی)
- آب (وزیر نیرو)
- خدمات مالی و بازرگانی (وزارت صنعت، معدن و تجارت)

- سیاست خارجی، تعاملات منطقه ای و بین المللی (وزیر امور خارجه)
- دفاع و امور امنیتی (وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح)
- حقوقی و قضائی (وزیر دادگستری)
- امور عمومی، سیاست داخلی و ارتقاء سرمایه اجتماعی (وزیر کشور)
- نظام اداری (معاون توسعه مدیریت نیروی انسانی)

- پولی و ارزی (رئیس کل بانک مرکزی)
- تجارت خارجی و روابط اقتصادی بین الملل
- مالیه عمومی و مدیریت بخش عمومی (معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی) (وزیر راه و شهرسازی)
- نظام تأمین مالی (وزارت امور اقتصادی و دارایی)
- رشد، سرمایه گذاری و اشتغال (وزارت امور اقتصادی و دارایی)
- توسعه بخش خصوصی و تعاونی و بهبود محیط کسب و کار اقتصادی (وزیر جهاد کشاورزی)
- ارتقاء بهره وری (معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی)

- توسعه منطقه ای و ساماندهی داده های مکانی (وزن اجرایی رئیس جمهور)
- محیط زیست (سازمان حفاظت محیط زیست)
- عشایر و روستائیان و گروه های کم درآمد (روستایی و مناطق محروم معاون اول)
- جمعیت
- زنان و خانواده در شوراها (بنفش مشخص شده است)

س یک ماده از ۳۱ ماده لایحه برنامه ششم به
طور مشخص به حوزه زنان و خانواده

حوزه زنان و خانواده در سند نهایی برنامه ششم توسعه
جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۹-۱۳۹۵)

بیت شاخص ها
امات دولت یازدهم
ش ها
و کمی ، راهبردها ، سیاست ها
اساسی

پیشنهاد مواد مرتبط با حوزه زنان و خانواده

- تصویب ۲ حکم پیشنهادی در شورای فرهنگ و...
- تصویب تبصره پیشنهادی در هیات وزیران

تهیه و تدوین گزارش زنان و خانواده مطابق با نظامنامه تدوین سند
برنامه

- اقدامات گذشته و آسیب شناسی برنامه های پیشین
- تبیین وضع موجود ، نقاط ضعف ، قوت و..
- تعیین اهداف کلی ، راهبردها ، سیاستهای اجرایی ، اهداف کمی
- احکام پیشنهادی

تشکیل کارگروه زنان و خانواده ذیل شورای فرهنگ ، هنر ، ورزش
زنان و جوانان و خانواده

- تهیه اطلس وضعیت زنان در ۳۱ استان
- تعیین اولویتهای برنامه
- تدوین ۵ گزارش وضعیت در حوزه های خانواده ، آسیبهای
اجتماعی ، تامین اجتماعی ، سلامت ، بازار کار زنان

پیشنهاد سیاستهای کلی ناظر بر برنامه ششم

- اختصاص یک بند مشخص به حوزه زنان و خانو
(بند ۴۶)

عضویت درشوراهاو کارگروههای ستاد تدوین برن

- عضویت در ۳ شورا
- عضویت در ۶ کارگروه

برگزاری نشستهای تخصصی و کارگاههای آموزشی

- برگزاری ۲ نشست تخصصی هم اندیشی با صاحبانظران
- برگزاری ۱۴ کارگروه تخصصی
- برگزاری ۳ جلسه آموزشی توجیهی جهت ارتقاء آگاهی
مشاورین

دستاوردها

اختصاص يك ماده از ۳۵ ماده لايحه احكام برنامه ششم به زنان و خانواده با تمرکز بر موضوع جريان سازي جنسيتي در نظام برنامه ريزي و عملياتي

سند برنامه ششم
توسعه
(مصوب دولت)

ماده ۳۱ لايحه
احكام برنامه ششم
توسعه

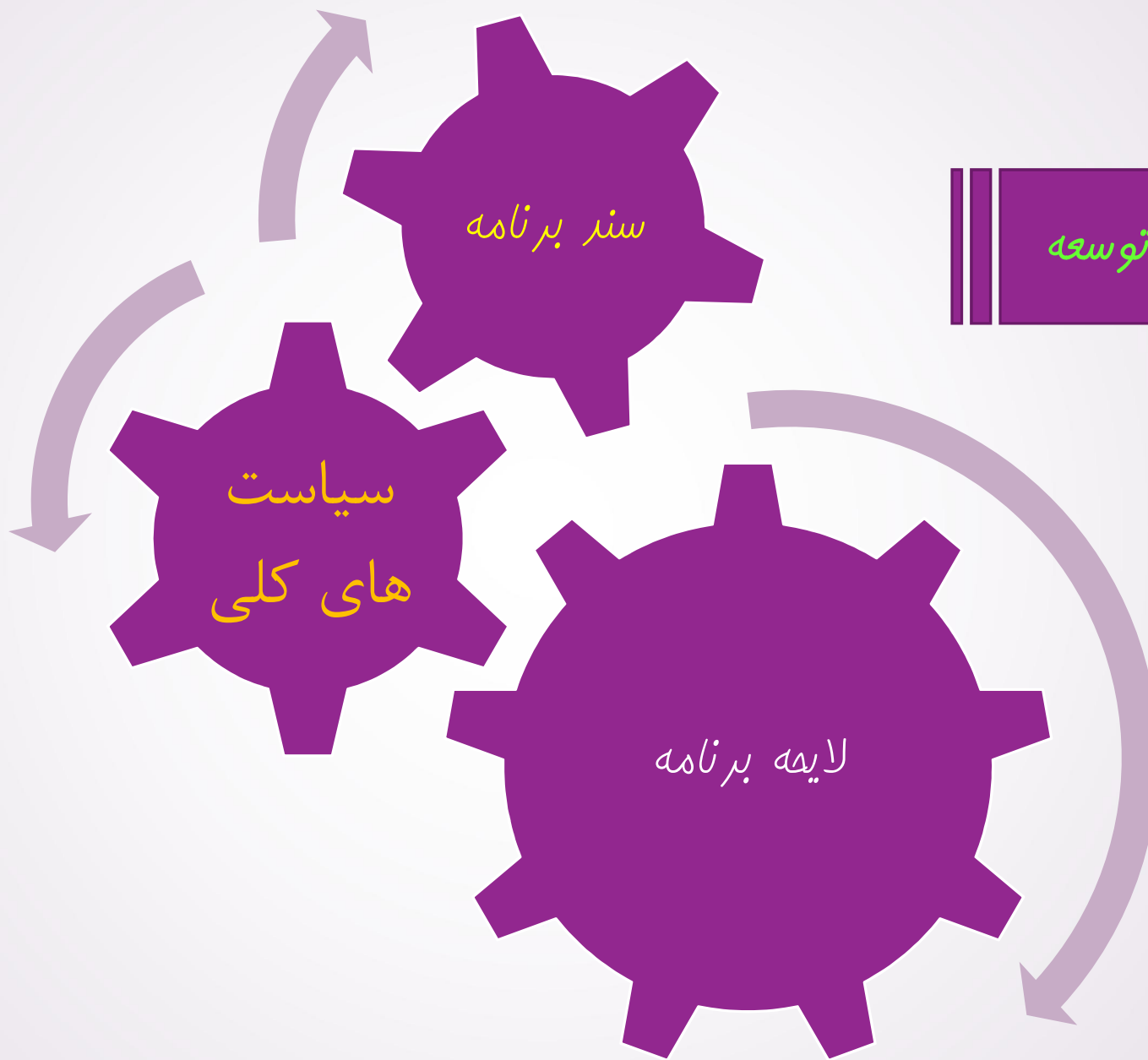
تصويب دو حكم
از شش حكم
پيشنهادي در
شوراي فرهنگ
و...

ارائه ۵۵ حكم
پيشنهادي به ۱۷
شورا و نگاه مفاد
برفني از احكام در
سند برنامه

این احكام بر موضوع ايجاد و توسعه صندوقهاي فراگير بيمه اي براي كاركنان فاقد مزد و حمايت از زنان و خانواده هاي در معرض آسيب تمرکز داشت

اطلس وضعيت
زنان و خانواده و
پنج گزارش ملي
وضعيت زنان و
خانواده

تدوين سه گزارش
تفصيلي پشتيبان
زنان و خانواده در
برنامه ششم طبق
نظام نامه برنامه

برنامه ششم توسعه

تاکید بر

تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن

توجه به

نقش سازنده در همه عرصه ها

سیاستهای کلی برنامه ششم
(ابلاغی مقام معظم رهبری)

توجه ویژه

به نقش سازنده‌ی زنان

استیفای حقوق شرعی و قانونی بانوان در
همه‌ی عرصه‌ها

به منظور تحقق اهداف مندرج در اصول دهم ، بیستم و بیست و یکم قانون اساسی ،اهداف سند چشم انداز بیست ساله نظام و سیاستهای کلی ناظر بر برنامه ششم توسعه ، از جمله "تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوق شرعی و قانونی زنان در همه عرصه ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان" و نیز به منظور بهره مندی جامعه از سرمایه انسانی زنان در فرایند توسعه پایدار و متوازن ، معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری به عنوان **مرجع ملی زنان و زنان و خانواده** وظیفه سیاستگذاری ، **برنامه ریزی کلان و تعیین شاخصهای بهبود وضعیت زنان و خانواده** را با استفاده از ظرفیت **ستاد ملی زن و خانواده** و ابلاغ به دستگاههای اجرایی بر عهده دارد .

کلیه دستگاههای اجرایی موظفند، با **ارتقای جایگاه سازمانی امور زنان و خانواده زیر نظر بالاترین مقام دستگاه**،نسبت به **اعمال رویکرد عدالت جنسیتی در سیاستها**، برنامه ها و **اجرای طرح های خود** طبق سیاستهای ابلاغی معاونت امور زنان و خانواده و از **محل بودجه سنواتی خود اقدام** نماید .

معاونت امور زنان و خانواده موظف است با **ارزیابی و تطبیق سیاستها** ، **برنامه ها و طرح های دستگاهها** با سیاستها و برنامه های ملی ابلاغی و **رصد مستمر ارتقای شاخصهای وضعیت زنان و خانواده** ، گزارش آن را به طور سالانه به هیات وزیران ارائه نماید.

آیین نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد معاونت امور زنان و خانواده و سازمان برنامه و بودجه و با همکاری دستگاههای اجرایی ذیربط شش ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیات وزیران خواهد رسید .

فرایند اجرای ماده ۳۱

سیاستگذاری و برنامه
ریزی کلان

تعیین شافصهای بهبود
وضعیت زنان

ابلاغ به دستگاههای
اجرایی

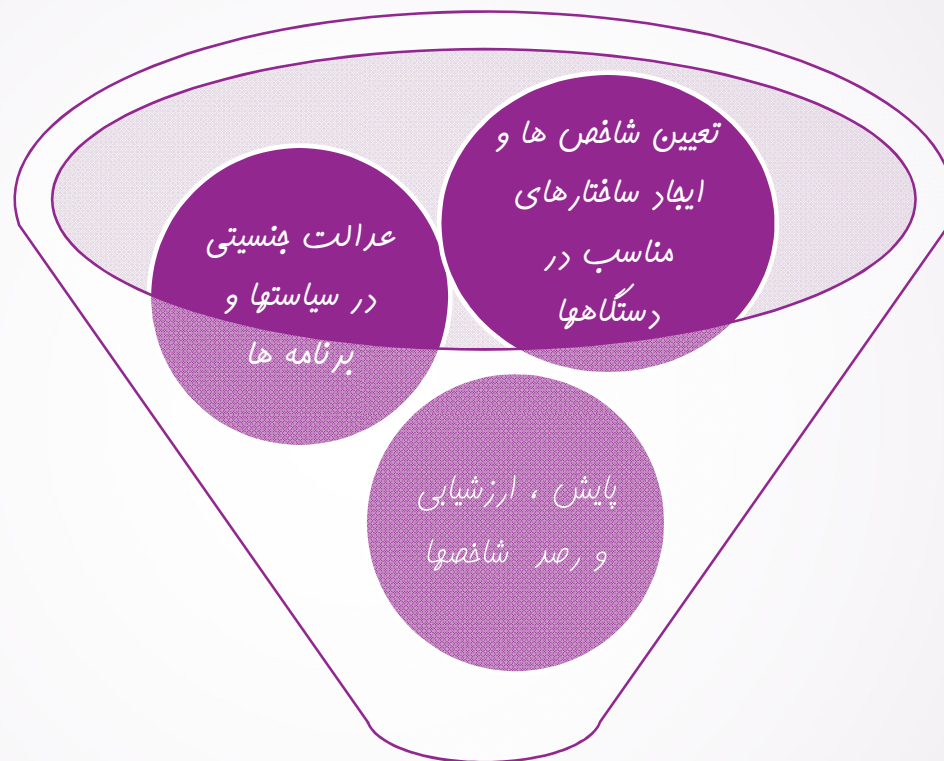
ارتقاء جایگاه سازمانی
امور زنان توسط
دستگاهها زیر نظر
بالاترین مقام دستگاه

اعمال رویکرد عدالت
جنسیتی در برنامه های
دستگاه از محل بودجه
سنواتی دستگاه

ارزیابی سیاستها و
نامه ها و رصدمستمر
فصحا توسط معاونت
امور زنان و خانواده

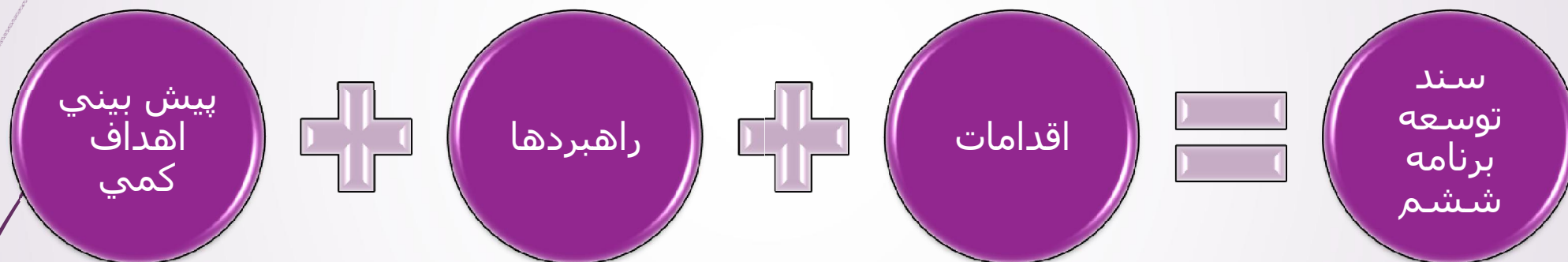
ماده ۳۱ لایحه احکام برنامه ششم توسعه

پیران سازی جنسیتی در برنامه های توسعه پایدار و

متوازن

اجزاء سند برنامه ششم توسعه

سطوح پیش بینی شده در اهداف کمی سند
توسعه برنامه ششم

تقویت
کارکرد
خانواده و
جایگاه زن در
آن

افزایش سطح
باسوادی زنان

افزایش
فرصت های
شغلی زنان
در بازار کار

توانمند سازی
زنان آسیب
دیده و در
معرض آسیب

ارتقاء سطح
سلامت و
بهداشت زنان

ارتقای
سرمایه
اجتماعی و
فرهنگی زنان
و خانواده

شایسته
سالاری در
مدیریت و
اداره جامعه

اقدامات پیش بینی شده در حوزه زنان و خانواده جهت دستیابی به اهداف کمی سند توسعه (در سطح

دولت)

۲۱

- استقرار نظام جامع و کارآمد آمار و اطلاعات حوزه زنان و خانواده
- بازپژوهی نظام حقوقی و قوانین و مقررات مرتبط با زنان و خانواده
- عملیاتی نمودن سند ملی امنیت زنان و کودکان در روابط اجتماعی
- راه اندازی کلینیک های سلامت خانواده
- آموزش دانش حقوقی و مهارتهای ارتباطی به اعضای خانواده
- ارزشگذاری کارخانگی زنان و لحاظ آن در حسابهای ملی
- اجرای برنامه ملی توانمندسازی زنان در مدیریت مصرف منابع و انرژی، اصلاح الگوی مصرف و حفظ محیط زیست
- توسعه شمول بیمه های پایه به مشاوره های خانواده و کلیه خدمات سلامت محور
- آموزش دختران واجب التعلیم و بازمانده از تحصیل
- توسعه کمی و کیفی مراکز آموزشی شبانه روزی دختران در مناطق محروم
- آموزش رایگان و اجباری تا پایان دوره متوسطه برای کلیه افراد لازم التعلیم، فاقد تابعیت، فاقد اوراق هویت و اسناد اقامتی

- ارایه خدمات مشاوره شغلی و کارآفرینی به دانشجویان دختر
- اجرای طرحهای کارورزی خاص دختران جوان تحصیل کرده دانشگاهی
- حمایت از شرکت های دانش بنیان زنان و فارغ التحصیلان دانشگاهی
- تدوین و ارائه بسته جامع حمایتی زنان شاغل (توازن بین کار و زندگی زنان)
- تصویب سند سیاستی- اجرایی اشتغال پایدار زنان
- استانداردسازی تولیدات زنان در جهت توسعه صادرات، تجاری سازی و اشتغال پایدار
- حمایت از تعاونی ها و صندوق های اعتباری خرد زنان
- حمایت و بازاریابی و بازاریابی و بازاریابی تولیدات صنایع دستی زنان سرپرست خانوار
- توسعه و گسترش بازارچه های مرزی در مراکز عمده تجاری برای تولیدات کوچک خانگی،
- تعمیم پوششهای بیمه ای برای زنان سرپرست خانوار و محاسبه نرخ حق بیمه به عنوان تبعی یک
- تصویب بیمه زنان خانه دار در قالب بیمه های چند لایه و بیمه فراگیر اجتماعی
- تقویت مراکز بازپروری و توان بخشی زنان آسیب دیده

اجرای طرح ملی توانمندسازی اقتصادی خانواده های زندانیان و معدومین و زنان زندانی

توانمندسازی زنان در سکونتگاههای غیررسمی و بافتهای فرسوده

گسترش حمایت های اجتماعی از زنان معتاد و بهبود یافته

توسعه مهارت آموزی گروههای مختلف زنان با تأکید بر مناطق محروم، زنان آسیب پذیر

اجرای برنامه ملی اصلاح و بازاجتماعی نمودن زنان و کودکان بزهکار

اجرای برنامه ملی ارتقای سلامت زنان در محیط کار

تهیه اطلس شیوع انواع آسیب های روانی و اجتماعی در بین انش آموزان دختر به تفکیک مناطق جغرافیایی

توسعه و تقویت فعالیتهای ورزشی کارکنان زن با تأکید بر ورزش همگانی و اجباری کردن ورزش در ساعت اداری

ارائه خدمات پیشگیری اولیه و غربالگری بیماری ها و سرطان های شایع در زنان با تعرفه دولتی برای تمامی زنان

ایجاد نظام جامع اطلاعات بهداشت و سلامت زنان و پایش، نظارت و ارزشیابی مستمر سلامت زنان و خانواده

- ▶ برنامه ریزی و تخصیص منابع در پیشگیری با نگاه ویژه به گروه های در معرض خطر بالا
- ▶ اجرای برنامه توسعه کمی و کیفی سازمانهای غیردولتی حوزه زنان و خانواده
- ▶ حمایت از برنامه های فرهنگی، مشاوره ای و تربیتی سازمانهای مردم نهاد در تعمیق باورهای دینی
- ▶ هماهنگی بین بخشی در عرضه گسترده پوشش مناسب اسلامی - ایرانی
- ▶ حضور فعال و موثر در مجامع و رویدادهای بین المللی و نشستهای منطقه ای به ویژه اجلاس سالانه کمیسیون مقام زن
- ▶ شناسایی ظرفیت سازمانهای مردم نهاد و حمایت از حضور آنها در مجامع بین المللی
- ▶ برگزاری دوره های آموزشی تربیت مدیران زن و ارتقای مهارتهای علمی و عملی مدیران دولتی و غیردولتی حوزه زنان و خانواده جهت حضور در مجامع بین المللی
- ▶ ارتقای جایگاه مدیریتی زنان در برنامه جامع اصلاح نظام اداری کشور
- ▶ بسط و گسترش زمینه های حضور مؤثر زنان دانش آموخته، نخبه و پژوهشگران در عرصه های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی جامعه
- ▶ اتخاذ تدابیر و سازوکارهای لازم جهت تقویت نقش و ارتقای سهم زنان در نمایندگی های مجلس شورای اسلامی، شوراهای اسلامی شهر و روستا، احزاب و نهادهای مدنی

جایگاه زنان و خانواده در سند برنامه ششم توسعه دولت (بخش و فرابخش)

